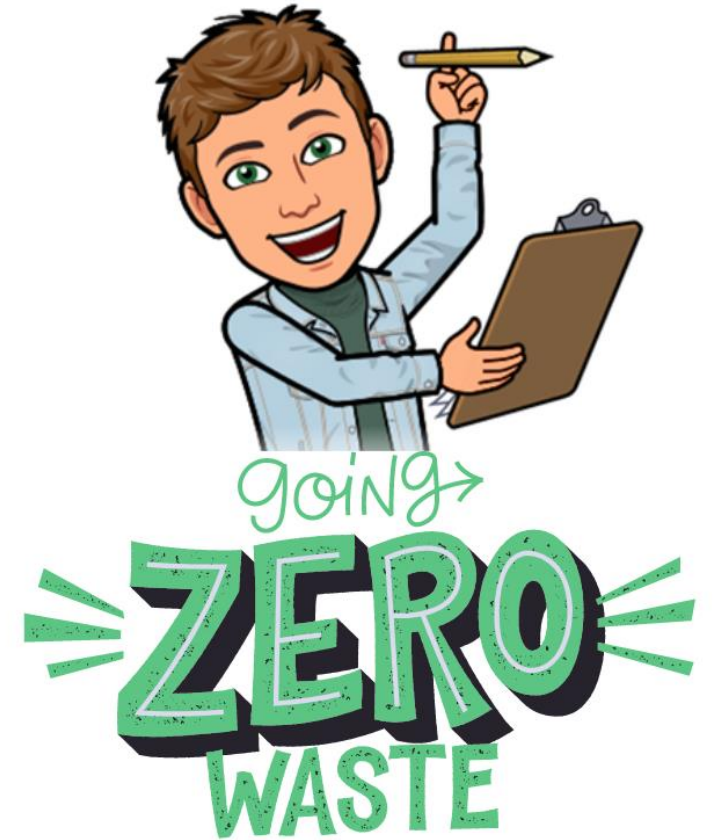

the FUTURE

„ZERO WASTE,
czyli odpowiedzialna
inwestycja w moją
przyszłość”

Adam Gołaszewski
XIX Liceum Ogólnokształcące
im. Mariana Mokwy w Gdańsku

Kilka słów o mnie

Nazywam się **Adam Gołaszewski** i jestem uczniem klasy 2, Gdańszczaninem, któremu nie są obojętne losy naszej planety.

Staram się pogłębiać wiedzę na tematy ekologiczne, chodząc na różne wykłady i spotkania z naukowcami i doktorami. Jestem **aktywistą** i chętnie dzielę się swoim zdaniem na temat zmian klimatycznych. Wszystko rozpoczęło się dzięki unijnemu projektowi **Erasmus+ „No Time To Waste”**, który realizowany jest we współpracy z 4 innymi krajami – Francją, Portugalią, Litwą oraz Turcją. „No Time To Waste” jest projektem ekologicznym wspierającym postanowienia porozumienia paryskiego w sprawie klimatu. To dzięki temu otworzyły mi się oczy na rzeczywistość i podjąłem walkę o swoją przyszłość.

Mocno wierzę to, że przez zmianę swoich nawyków i każde moje działanie to duża inwestycja nie tylko w moją przyszłość, ale również przyszłych pokoleń. Dlatego staram się dowiadywać na ten temat najwięcej jak tylko mogę.

„Jeśli potrafisz o czymś **marzyć**, to potrafisz także tego dokonać”. –
Walt Disney

Spis treści

W prezentacji odpowiemy na pytania:

1. Jak jest obecnie?
2. Jakie są skutki zmian klimatycznych?
3. Jak to zmienić? – Idea Zero Waste
4. Praktyka – Zasada 5R
5. Od czego zacząć?
6. Czym jest kuchnia Zero Waste?
7. Idea Zero Waste w supermarketach
8. Jak może być w przyszłości?

problemy z odpadami

nadmierne zużycie wody

globalne ocieplenie

**wzrost zanieczyszczenia
powietrza**

marnowanie żywności

wymieranie gatunków

Marnowanie żywności

Wg Caritas Polska, w Polsce marnuje się ok. 9 mln ton żywności rocznie, z czego blisko połowa w gospodarstwach domowych

Wg nowego raportu ONZ marnujemy na świecie niemal

miliard ton żywności.

Średnio na każdą osobę przypada 74 kg wyrzucanych produktów spożywczych rocznie!

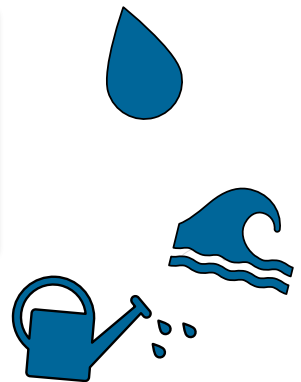
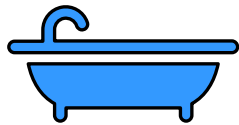
Marnotrawstwo i straty żywności są przyczyną około 10% emisji powodujących kryzys klimatyczny.

Nadmierne zużycie wody

W 2019 r. przeciętny Polak zużywał średnio rocznie 33,7 m³ wody.
W porównaniu z 2018 r. to więcej o 0,4 m³, natomiast w stosunku do 2017 r.
zużycie jest większe o 1,9 m³. Wg. WHO do 2025 r. połowa światowej populacji
będzie mieszkać na obszarach dotkniętych niedostatkami wody

Problem z odpadami

**Przeciętny Polak produkuje ponad 330 kg odpadów rocznie.
Tylko część z nich można poddać recyklingowi, reszta to po prostu śmieci,
które przez setki, a nawet tysiące lat będą się rozkładać w naszym środowisku,
zanieczyszczać wody, przyczyniać się do wymierania zwierząt!!!**

Nadwyżka produkcji odzieży

„Z 90 mln ton produkowanych rocznie tekstyliów (czyli ok. 80 mld sztuk ubrań) co roku na wysypiska lub do spalarni odpadów trafia

20 mln ton

(to dane wyłącznie z Unii Europejskiej i USA) i dzieje się tak, mimo że 95 proc. tych wyrzucanych ubrań nadaje się do przetworzenia”

ZMIANY KLIMATYCZNE - SKUTKI

Musimy ograniczyć globalny wzrost temperatury do 1,5°C! , produkcja CO₂ będzie musiała spaść do 2030 r. o 24%, a do 2050 r. – do zera, żeby uratować planetę!

ZMIANY KLIMATYCZNE - SKUTKI

Stopnie się pokryw lodowych.

Potężne susze, które zniszczą lasy Amazonii.

35% globalnej powierzchni lądu oraz około 55% światowej populacji będzie przez 20 dni w roku narażone na śmiertelne warunki.

ZMIANY KLIMATYCZNE - SKUTKI

Susze, powodzie i pożary traw oraz lasów wymkną się spod kontroli.

Ok. 1/3 lądu na świecie stanie się pustynią. Co za tym idzie, będą zanikać: rafy koralowe, dżungle, puszcze, arktyczne pokrywy lodowe.

Zniszczenie upraw, farm oraz pastwisk. Rosnące dysproporcje społeczne przez poszukiwanie szansy na ratunek doprowadzą do konfliktów zbrojnych.

ZMIANY KLIMATYCZNE - SKUTKI

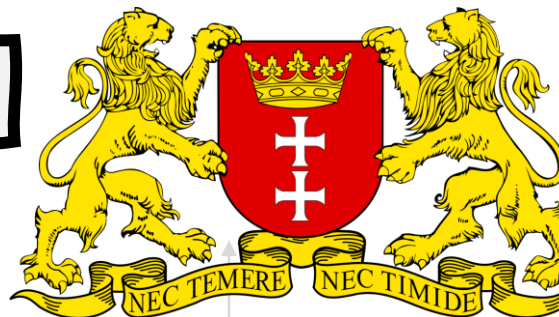
WYMIERANIE GATUNKÓW

Według Breakthrough National Centre for Climate Restoration ludzkości zostało 31 lat, gdyż w 2050 r. dokonają się drastyczne i szkodliwe zmiany, które nie tylko zagrożą milionom gatunkom zwierząt, ale również nam.

ZMIANY KLIMATYCZNE - SKUTKI

GDAŃSK OBECNIE

W PRZYSZŁOŚCI...

*Which climate future
will we choose?*

Wg naukowców już w 2030 r.
regularnie zalewany może być
stadion Arena Gdańsk, a za
100 lat...

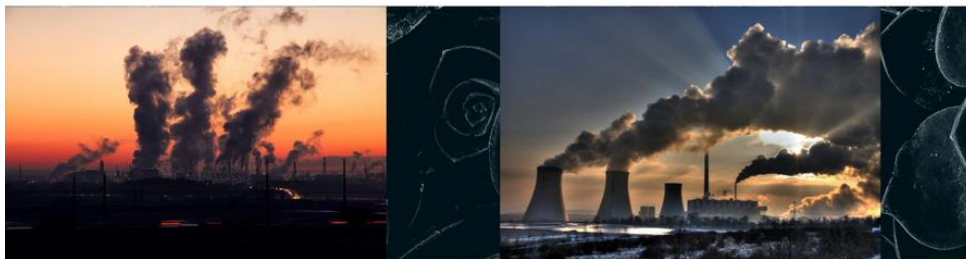
NASZE ZADANIE - ZMIANY KLIMATYCZNE

ŁUDZIE W CIĄGU ROKU PRODUKUJĄ
40 000 000 000 TON
DWUTLENKU WĘGLA!

10% >

Mamy coraz większe szanse
na zepsucie systemu
podtrzymywania życia na
naszej planecie

NO TIME TO WASTE

2020 - 2022

Francja (koordynator), Polska, Portugalia, Turcja, Litwa

*Plakaty mojego
autorstwa, wykonane
w ramach projektu
Erasmus+ „No Time To
Waste”*

Ewa BIŃCZYK

EPOKA CZŁOWIEKA

Retoryka i marazm
antropocenu

 PWN

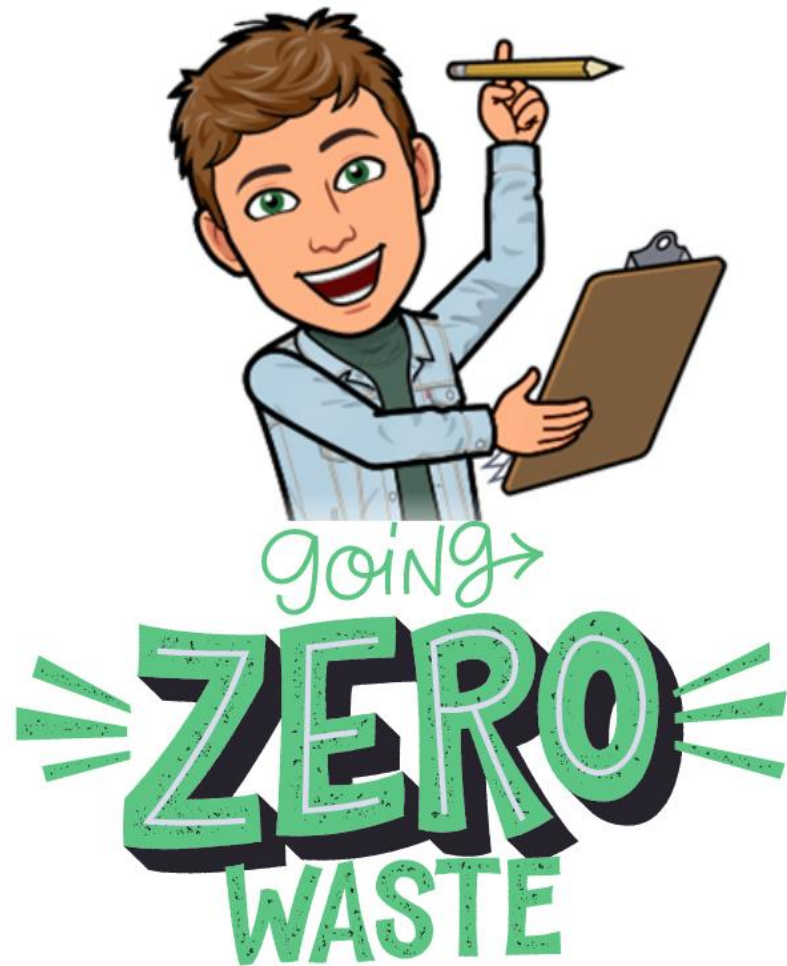
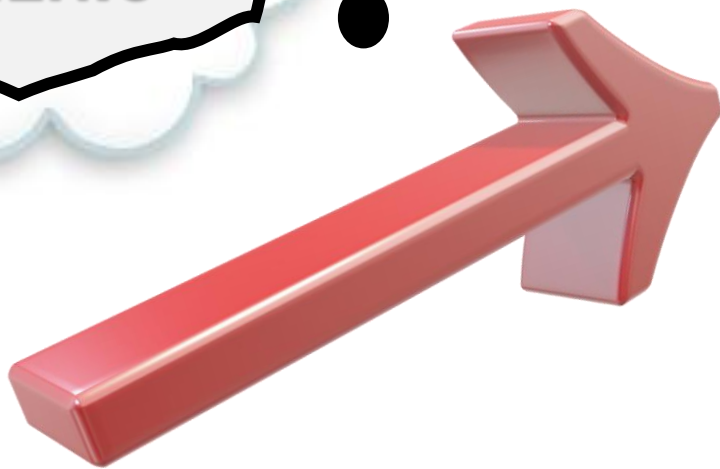

„To, co musimy odmienić bardzo diametralnie, to zdrowy rozsądek w myśleniu o gospodarce, o tym jak my prowadzimy gospodarowanie. Nie możemy myśleć w taki sposób, że da się gospodarować, rosnąć na planecie z naszą gospodarką, skoro planeta jest skończona i ma koniec zasobów.” – **prof. dr hab. Ewa Bińczyk z UMK**

JAK to
ZMENĚĆ ?

ZERO WASTE – co to właściwie znaczy?

„zero odpadów”, „zero marnowania”.

Według SJP „zero waste” to styl życia mający na celu ograniczenie generowania odpadów

ZERO WASTE – co to właściwie znaczy?

**Wdrożenie działań -
przeciwstawienie się
marnowaniu**

Nie chodzi o całkowite
zaprzestanie produkcji
śmieci, ponieważ jest to
niemal niemożliwe!

**Wytwarzanie mniej
odpadów**

Główne założenie i cel
proekologiczny tego ruchu

**Planowanie i racjonalne
kupowanie produktów
i ubrań**

**Promowanie działań,
które mają duży wpływ
na stan środowiska
i zdrowie
społeczeństwa**

Praktyka – Zasada 5R

Odmawiać (Refuse)

- Rezygnacja z dóbr drugiej potrzeby,
- Kupowanie wyłącznie *niezbędnych* produktów.

Ograniczać (Reduce)

- Wykonywanie *racjonalnych* zakupów,
- Upewnienie się o faktycznej *potrzebie* nabycia konkretnego asortymentu.

Ponownie użyć (Reuse)

- Korzystanie z produktów *wielokrotnego* użytku,
- Niepozbywanie się rzeczy, które można *wtórnie* wykorzystać.

WSPÓLNY SYSTEM SEGREGACJI ODPADÓW

od 01.07.2017r.

Praktyka – Zasada 5R

Segregować (Recycle)

- Właściwe *selekcjonowanie* odpadów,
- Korzystanie z produktów o możliwościach *ponownego* przetworzenia.

Kompostować (Rot)

- *Wykorzystywanie* roślinnych odpadów i kuchennych resztek w celu *wytworzenia* naturalnego nawozu.

Zasadę 5R przedstawiła amerykańska aktywistka **Bea Johnson** w swojej książce wydanej w 2008 r.:
„*Pokochaj swój dom*”

Co ja mogę
zrobić?

Butelkę plastikową zamień na wielokrotnego użytku.

Torbę plastikową zamień na bawełnianą lub lnianą.

Ubrania, które CI się znudziły wystaw na vinted.pl
lub przekazaj potrzebującym

Co ja mogę
zrobić?

Do przechowywania żywności używaj słoików

Na skrzynce pocztowej umieść
etykietę „dziękuję za reklamę”,
dzięki czemu unikniemy
wrzucania do niej sterty
niepotrzebnej makulatury.

Nie wyrzucaj obierok po warzywach, czwartego chleba,
można z nich wyczarować wyjątkowe potrawy!

Kuchnia w stylu ZERO WASTE

Aleksandra Juskiewicz:
zwycięzcy IX Edycji Masterchefa,
zwolenniczka życia w stylu ZERO WASTE.

Na swoim profilu na Instagramie możemy znaleźć wiele niesamowitych przepisów: na przykład, w jaki sposób można wykorzystać skórki starego chleba, czy resztki warzyw.

Gotowanie w stylu zero waste zyskuje na popularności. Na platformach, takich jak: YouTube, Instagram i TikTok. Filmy ukazują przepisy na proste dania z resztek jedzenia.

ZERO WASTE w supermarketach

Pogłębiająca się **moda** skłania sieci sklepów do zmian w organizacji sklepu, zachęcając również swoich klientów do pakowania produktów we własne opakowania. Taka możliwość została udostępniona dwa lata temu w supermarketach sieci **Carrefour** w Polsce. **Kupując produkty na wagę, takie jak wędliny czy sery, wystarczy przekazać pracownikom sklepu swoje pudełko.** Sprzedawca je wytaruje, nałoży do niego wybrany produkt, a następnie przyklei etykietę wagi na spód naszego opakowania.

Podobne rozwiązania wprowadzają kolejne sklepy na całym świecie. Moda Zero Waste globalnie rozszerza się każdego roku.

THINK TWICE TODAY

Problem plastiku w Polsce

Produkcja plastikowych butelek PET stanowi jedynie 14 proc. udziału w sektorze opakowań. Z danych Deloitte wynika, że najwięcej plastiku zużywamy do produkcji toreb na zakupy wielokrotnego użytku, folii oraz tacek do żywności. Ogromny problem stanowią plastikowe produkty jednorazowego użytku tzw. Single Use Plastic (SUP), bez których trudno dzisiaj wyobrazić sobie codzienne życie tj. patyczki higieniczne, plastikowe widelce, noże, łyżki, talerze, słomki, mieszadła do napojów, patyczki do balonów, pojemniki do żywności i styropianowe kubeczki.

Produkcja tworzyw sztucznych oraz ich transport między fabrykami, sklepami i zakładami recyklingowymi powodują dużą emisję gazów cieplarnianych, co dodatkowo zwiększa ślad węglowy generowany przez butelki plastikowe!!!

THINK TWICE TOMORROW

Tworzywa sztuczne powstają z pochodnych ropy naftowej. Jej zasoby na naszej planecie są ograniczone, a wydobycie jest bardzo drogie, dlatego zamiast zużywać ropę, można ponownie wykorzystywać tworzywa sztuczne. Mogą się one stać wysokokalorycznym źródłem energii albo surowcem wtórnym. Drugie życie plastiku może przybrać różne formy. Z 35 butelek PET można wyprodukować bluzę z polaru! Z tego samego surowca można wyprodukować ubrania specjalistyczne lub sportowe, namioty, plecaki czy buty. Wielką zaletą recyklingu PET jest zmniejszenie ilości wysypisk i śmieci zarówno na lądach, jak i w oceanach.

Co powiesz na takie rozwiązanie?

EKO-POLSKA.PL

Adam Gołaszewski

NO TIME TO WASTE

2020 - 2022

Francja (koordynator), Polska, Portugalia, Turcja, Litwa

Plakaty mojego autorstwa, wykonane w ramach projektu Erasmus+ „No Time To Waste”

Jak może być?

ZACZNIJ OD SIEBIE!

Pamiętaj, że to Ty możesz zmienić swoje nawyki i swój styl życia, od czegoś trzeba zacząć!

Cały świat jednoczy się w akcji klimatycznej, dzięki UE: Obywatele i firmy także mają wyznaczoną istotną rolę do odegrania. Na całym świecie miasta i miasteczka, firmy, inwestorzy i poszczególni ludzie mogą już w tej chwili podejmować różne działania, aby utrzymać nasze środowisko w bezpiecznym i przewidywalnym stanie.

Dzięki inwestycji w przyszłość – będziemy żyć zgodnie z przyrodą, ochronimy wymieranie zwierząt, zredukujemy produkcje plastiku oraz zagrożenia związane z zakończeniem żywotności ludzi na Ziemi.

Dziękuję za uwagę!

Źródła – zdjęcia

Bitmoji na wzór mojej osoby został zrobiony przy użyciu aplikacji: „Bitmoji” dostępnej w sklepie play

Plakaty użyte są mojego autorstwa, stworzone w ramach projektu Erasmus+ „No Time To Waste” realizowanego w XIX LO w Gdańsku

Slajd 14 i 25: zdjęcie projektu – (<https://lo19.edu.gdansk.pl/pl/page/erasmus-3/no-time-to-waste-Erasmus>) , logo projektu – (<https://www.gov.pl/web/sport/erasmus-sport-2020--wydluzony-termin-skladania-wnioskow>)

Slajd 6 zdjęcie: (<https://www.euro.com.pl/artykuly/wszystkie/artykul-oszczedzanie-wody-jakie-sa-sposoby-praktyczne-porady.bhtml>) , (<https://lsmiomza.pl/jak-zminimalizowac-zuzycie-wody-343>)

Slajd 8 zdjęcie: (<https://podroze.onet.pl/przyroda/chile-ony-niechcianych-ubran-na-pustyni-wstrzasajace-zdjecia/h2wq8tv>)

Slajd 9 zdjęcie: shutterstock.com z artykułu (<https://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/8223901,emisja-co2-efekt-cieplarniany-fit-for-55-atmosfera-zmiany-klimatu-odsysanie-co2.html>)

Slajd 12 zdjęcie: podroze.onet.pl z artykułu (<https://podroze.onet.pl/przyroda/znikajace-gatunki-zwierzat-w-polsce/zxwpgdh>)

Slajd 7 zdjęcia: (<https://zpe.gov.pl/a/gospodarowanie-odpadami/DSKTcEUBm>) , (<https://pie.net.pl/unia-europejska-odpowiada-za-ok-12-proc-swiatowej-produkcji-odpadow-komunalnych/>)

Slajd 15 zdjęcia: autor – Uniwersytet Mikołaja Kopernika, fotografia książki – księgarnia.pwn.pl

Slajd 10 zdjęcia: autor - PAP/EPA/Victor Moriyama / Greenpeace Brazil HANDOUT; autor – shutterstock; autor - Enriquelopezgarre/Pixabay; autor – shutterstock

Slajd 13 zdjęcia: podroze.onet.pl z artykułu (<https://podroze.onet.pl/polska/pomorskie/gdansk-stare-miasto-atrakcje-turystyczne-co-warto-zobaczyc-ciekawe-miejsca/xvlnej5>) , (<https://pomorskie.travel/artykuly/odkryj-gdansk-i-jego-atrakcje/>) , informacje - (<https://dziennikbaltycki.pl/tak-bedzie-wygladalo-pomorze-gdy-podniesie-sie-poziom-wod-morze-bedzie-sie-wdzierac-do-gdanska-zobaczcie-te-wizualizacje/ar/c1-14561409>)

Slajd 13 cały film: (<https://www.youtube.com/watch?v=VtcwLbyb26o&t=24s>)

Slajd 17 zdjęcie: autor – petovarga (istockphoto.com)

Slajd 19 zdjęcie: (<https://ecowater.pl/blog/jak-prosto-ograniczyc-plastikowe-odpady-w-domu/>)

Slajd 20 zdjęcie: autor – Ministerstwo Środowiska

Slajd 21 i 22 zdjęcia: (<https://yummitu.eu/wegetarianizm-dieta-styl-zycia/>) , (<https://www.coffeedesk.pl/blog/kubek-termiczny-jak-wybrac-ten-wlasciwy/>);

(https://www.tworzywa.org/produkty/szczegoly/25133_butelki-plastikowe) ; (<https://www.istockphoto.com/fr/photo/service-de-blanchisserie-gm171365708-21115643>);

Vinted.pl; (<https://porady.interia.pl/diety-i-odzywianie/news-skorki-z-owocow-i-warzyw-oraz-ich-zastosowania,nId,4908232>) ;

(<https://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/456403,eurodeputowani-chca-wyeliminowac-z-uzycia-torby-plastikowe.html>)

Slajd 23 zdjęcia: materiały prasowe z artykułu (<https://zwierciadlo.pl/lifestyle/524740,1,kuchnia-zero-waste-e-book-z-przepisami-od-too-good-to-go.read>) , instagram.com

Slajd 23 cały film: https://www.youtube.com/watch?v=j1sXdaD_Fqc

Slajd 24 zdjęcie: (<https://twojspozywczy.pl/sklepy/carrefour/>)

Źródła – wiedza

Wiedza użyta w prezentacji pochodzi z wielu stron internetowych, ale również jest to wiedza uzyskana podczas projektu unijnego Erasmus+ „No Time To Waste”.

Lista artykułów:

<https://zero-waste.pl/moda-zero-waste/>

<https://home.morele.net/poradniki/co-musisz-wiedziec-o-zero-waste-na-czym-dokladnie-polega-zero-waste/>

<https://portal.librus.pl/rodzina/artykuly/zero-waste-sposob-zycia-bez-obciazania-planety>

<https://www.westwing.pl/inspiration/porady-triki/sustainability/zero-waste/>

<https://www.newsweek.pl/styl-zycia/zero-waste-dla-poczatkujacych-jak-przestac-generowac-smieci/4cqkdtl>

<https://sozosfera.pl/odpady/zero-wastecircular-economy-ambitny-cel-czy-utopia/>

<https://zero-waste.pl/czym-jest-zero-waste/>

<https://klimat.rp.pl/walka-o-klimat/art19148951-polacy-marnuja-za-duzo-zywnosci>

<https://klimat.pan.pl/>

<https://zwierciadlo.pl/lifestyle/524740,1,kuchnia-zero-waste-e-book-z-przepisami-od-too-good-to-go.read>

<https://goodie.pl/blog/zakupy-przyjazne-srodowisku-czyli-na-czym-polega-trend-zero-waste/7837>

<https://www.national-geographic.pl/artykul/raport-cywilizacja-ludzi-upadnie-do-2050-chyba-ze-zatrzymamy-zmiany-klimatyczne>

<https://businessinsider.com.pl/rozwoj-osobisty/zdrowie/swiatowy-dzien-wegetarianizmu-wegetarianizm-w-polsce/r27z9fq>

<https://dziennikbałtycki.pl/tak-bedzie-wygladalo-pomorze-gdy-podniesie-sie-poziom-wod-morze-bedzie-sie-wdzierac-do-gdanska-zobaczcie-te-wizualizacje/ar/c1-14561409>

<https://naukawpolsce.pl/aktualnosci/news%2C90280%2Cjak-zmienia-sie-klimat-w-polsce-nowe-badania.html>

<https://rankomat.pl/woda/marnujemy-nawet-800-litrow-wody-tygodniowo.html>

<http://howtobuildasustainablewardrobe.prv.pl/2021/05/31/statystyki/>

<https://www.rmfm24.pl/raporty/raport-kryzys-klimatyczny/news-gdansk-i-gdynia-pod-woda-szokujace-wizualizacje-naukowcow,nId,5577264>

https://ec.europa.eu/clima/sites/youth/what-about-you_pl

<https://digitaluniversity.pl/czy-juz-wkrotce-zabraknie-nam-wody/>

<https://eko.wprost.pl/srodowisko/ekologia-i-csr/10334541/w-polsce-zostalo-zaledwie-150-rysi-tych-siedem-gatunkow-znalazlo-sie-w-podobnej-sytuacji.html>

<https://klimat.rp.pl/ekotrendy/art17074151-raport-onz-miliard-ton-zywnosci-rocznie-laduje-na-smietniku>

Fragmenty należą do ich prawnych właścicieli oraz autorów i zostały wykorzystane według prawa cytatu (art.29 ust.1 ustawy o prawie a pokrewnych).